

NORGE

— ett storslaget vinteräventyr

En resa till mellersta Norge i juletid är en fantastisk upplevelse med lika delar stillhet i häpnadsväckande miljöer och hisnande äventyr på fjäll och fjordar. Följ med på en tur som även rymmer världens vackraste tågrutt, ljuvliga måltider och boende utöver det vanliga.

TEXT OCH FOTO LINDA TENGVALL

Djupa dalar, forsande vattenfall och snötäckta fjälltoppar. Norge bjuder på en magnifik och mycket varierande natur. Ett oförglömligt sätt att komma riktigt nära naturen är att åka på fjordsafart i rib-båt.

RES & NJUT

Det stämningsfulla hotellet Herangtunet smälter väl in i den trolska skogen utanför Heggenes.

I hotellrummet Aspen råder lyxig fjällkänsla med genomgående naturmaterial som trä och skinn.

Makarna Marco Robeerst och Marie José är ägare och grundare till Herangtunet Boutique Hotel.

I skogen finns möjlighet till både bastubad och avkoppling vid öppen eld.

NORGE – ETT STORSLAGET VINTERÄVENTYR

UTE PÅ GÅRDEN sprakar den öppna elden. Vi befinner oss i ett vardagsrum ute i det fria med tallkronor till tak, matta av snö och renfallsprydd bänkar att sitta på. Platsen är Herangtunet Boutique Hotel utanför Heggenes i Norge. Här på gården ligger flera hus, de äldsta är hitflyttade från olika delar av bygden för att skapa den rätta genuina känslan. I ett av husen bor hotellets ägare **Marco** och **Marie José Robeerst** och deras son **Balder**.

– När vi hittade den här platsen ville vi göra något speciellt med den, så vi flyttade från Holland för att öppna Norges första boutique-hotell, säger Marco Robeerst.

Ofta väljer man hotell för att vara nära sevärdheter, i detta fall är själva hotellet målet. Rummen i de olika gårdshusen är personligt inredda i olika teman. I rummet Aspen är exempelvis inredningen helt i trä, till och med handfat och badkar. Fjällkänslan är total på ett exklusivt sätt.

I en liten stuga mot skogen ligger bastun. Här träffar vi **Paul** och **Sukanya** från England. De har precis varit på en tur med hundspann och Sukanya, som har sina rötter i Indien, är djupt imponerad av landskapet.

– Stillheten och tystnaden på gården är fantastiskt stämningsfull och det vita landskapet hänförande, säger Sukanya med eftertryck.

Vi möts igen när det serveras trerättersmiddag i den stilfulla matsalen. Maten tillagar Marco och Marie José Robeerst själva och de väljer meny efter tillgång på lokala råvaror. När middagen avslutats med lavendelglass och blåbär drar vi på oss ytterkläderna för att låta

månen visa vägen tillbaka till rummet tvärs över gården. Elden sprakar fortfarande i mörkret.

Paul och Sukanya ska likt oss resa vidare till byn Flåm i Aurlands kommun. Ovana vid vinterväglag har de valt att resa med buss. Vi tar i stället bilen för en liten avstickare till byn Beitostølen och nationalparken Jotunheimen. Härifrån kan man på skidor ge sig ut i nationalparken även efter att den nationella turistvägen Valdresflya stängts för säsongen. På fjället finns stugor för övernattnin under längre utflykter. Vi kör västerut på småvägarna genom ett kuperat och storslaget landskap.

Mörkret har hunnit sänka sig när vi anländer till hotellet Flåmsbrygga vid Aurlandsfjordens kant. Middagen intar vi på det lokala bryggeriet Ægir som ligger intill. I den vikingainspirerade restaurangen rekommenderar kyparen ett mörkare öl med mer mustighet så här på vintern. Ægir Bryggeri har vuxit snabbt och i dag sker större delen av tillverkningen i en fabrik i utkanten av byn. En skimrande gran sprider julstämning och vi blir serverade ugnsbakad lax glaserad med senapstäcke.

I Flåm är det inte givet att det blir en vit jul. Plusgrader och regn kan svepa över den lilla byn. Men oavsett väder är det en god idé att uppleva fjorden från vattnet. Iklädda overall, handskar och mössa som klarar kyla och regn kliver vi, och en samling turister från olika kontinenter, på en rib-båt som denna dag körs av guiden **Eleanor Mead**. Hon är uppvuxen i grannbyn Aurland och har efter flera år utomlands återvänt.

Vi glider ut i den dimmiga och regntunga Sognefjorden. När →

”Den blå himlen byts mot vit dimma, vilket ger landskapet ny skepnad. Här är naturen, storslagen i alla väder”

En tur med hundspann ut i nationalparken Hardangerviddas öppna fjälllandskap blir en oförglömlig upplevelse. Som guide finns tävlingsföraren Jostein Børve Hernes från Geilo Husky.

RES & NJUT

Den drygt 200 kilometer långa Sognefjorden sträcker sig ända till Flåm.

Julmarknaden på torget i Geilo pågår varje helg i december. Här kan man inhandla fina julklappar i form av norskt kvalitets-hantverk.

Ostillverkaren Leif Inge Underdal bjuder på delikatesser som egengjord getost och getsalami.

På fjordsafari i rib-båt kommer man naturen nära.

NORGE – ETT STORSLAGET VINTERÄVENTYR

motorn stängts av och Eleanor med kärlek berättar om naturen och folket som bott här är stämningen magisk.

– Just nu har vi ett djup på 500 meter under oss. Från högsta topp till största djup är det två gånger Grand Canyon, säger Eleanor för att rent konkret påvisa naturens storhet.

Vi gör ett stopp i den pittoreska byn Undredal, som med sina vackra trähus och ringlande gator varit förebild för miljöerna i Disney-filmen *Frost*. I den lilla lanthandeln berättar **Leif Inge Underdal** om byns getoststillverkning och vi får provsmaka både ost och getsalami.

– För att ta till vara allt används vasslen efter getoststillverkningen till brunost. Vasslen kokas i över sex timmar tills mjölkens naturliga socker karamelliserar, förklarar Leif Inge medan vi provsmakar tunt skurna skivor på kex.

När vi återigen stiger i land i Flåm är vi både varma och torra trots att det bitvis har regnat. När den tjocka överlevnadsdräkten tagits av fortsätter dagen med en tur till grannbyn Aurland. Här besöker vi glaskonstnären **Merete Rein** i hennes glasblåseri, belägen i en liten röd stuga precis vid fjordens strand. Vi beskådar hennes skicklighet med den glödheta glasmassan och får även möjlighet att själva blåsa en julgranskula.

Längre bort på gatan ligger det lilla ekologiska bageriet Marianne Bakeri & Kafé. Vi köper med oss lite picknick innan vi beger oss upp för den slingriga vägen till utkiksplatsen Stegastein. Från den utstickande platån, 650 meter ovanför fjorden vi tidigare åkt på, har vi en magisk utsikt över landskapet.

De storslagna omgivningarna runt Flåm går även att uppleva med

tåg. Från stationen i centrum avgår Flåmsbanan mot Myrdal. Den cirka 45 minuter långa resvägen förbi djupa dalar, forsande vattenfall och snötäckta fjälltoppar utsågs 2014 till världens vackraste tågresa av *Lonely Planet*. En station före Myrdal stiger vi av det charmiga tåget med träinredning och röda tygsäten för att besöka Vatnahalsen Høgfjellshotell. Vi blir välkomnade in i värmen av **Janet Aksnes**, vars familj har drivit hotellet i över 30 år. Atmosfären är både stillsam och hjärtlig.

– Här växte jag upp, sprang runt och lekte medan mina föräldrar drev hotellet, berättar Janet. Vi vill att det ska kännas välkomnande och hemtrevligt.

Vid ett bord i det stora samlingsrummet sitter en författare från London och skriver medan några andra gäster spelar biljard i rummet intill. Den höga, lite spretiga granen är fylld av röda kulor och tjockt glitter och inredningen känns charmigt brokig och opretentiös. Platsen inbjuder till ett lugnt tempo men omgivningarna erbjuder samtidigt fritidsaktiviteter som utflykter på skidor eller snöskor, pimpelfiske och även utmanande skidåkning för den mer äventyrliga. Hit kan man endast komma med Flåmsbanan eller på skidor över fjället och så här års går fyra tågturer per dag förbi hotellet.

Det är dags att lämna fjordmiljön och resa vidare till fjälls och byn Geilo som ligger omsluten av 40 skidbackar på vardera sida. Här finns även 55 kilometer välpreparerade längdskidspår genom skogs- och fjällterräng. Vårt boende i Geilo ligger på bergets sluttning i Havsdalsgrendas mysiga och rymliga lägenhetsstugor.

I centrum hålls varje helg i december julmarknad, där lokala →

RES & NJUT

I en liten röd stuga i Aurland blåser konstnären Merete Rein liv i glasmassan.

Njutning vid brasan med getsalami och vällagrad getost från Undredal.

På Hallingstuen serveras vällagade vilfrätter med gott vin i rustik allmogemiljö. Restaurangen drivs av kocken Frode Aga och hans fru Berit Kongsvik.

Flåmsbanan anses vara en av världens mest spektakulära fågrutter. Sträckan går längs branta bergsvägg, förbi vattenfall och med fantastisk utsikt över djupa dalar.

I Jotunheimens nationalpark går det att ta sig runt på skidor – även efter att den nationella turistvägen Valdresflya stängt för säsongen.

NORGE – ETT STORSLAGET VINTERÄVENTYR

hantverkare och matproducenter dukar upp sina specialiteter i små stugor på torget. Det blir många trevliga samtal om norska bakverk och lusekoftor innan kylan känns för påträngande och vi söker oss till värmen på restaurangen Hallingstuen ett stenkast bort. Den gemytliga atmosfären kantas av rustik fjällstugeinredning i traditionsrik allmogestil. Här baseras de säsongsbetonade menyerna på råvaror från lokala leverantörer, ofta med vilt i fokus. I källaren har restaurangen en gedigen vinkällare som fått många utmärkelser och vinexperten **Jan Erik Sunde** visar oss sina favoriter bland de 900 sorterna.

För att komma den vackra fjällmiljön riktigt nära beger vi oss till nationalparken Hardangervidda för att träffa tävlingshundföraren **Jostein Børve Hernes**. Uppvuxen med alaskan huskyer har han nu 28 stycken egna hundar som varierar i utseende och storlek.

– Det är inte rasen i sig som är viktig utan kvaliteterna på den individuella hunden, förklarar Jostein medan han med van och vänlig hand förbereder hundarna för färd.

Nedbäddade i släden imponeras vi av de åtta hundarnas styrka och lätta tassar som så till synes enkelt förflyttar hela ekipaget över den djupa snön.

– I Geilo har vi en lång säsong för huskykörning tack vare närheten till Hardangervidda, där snön kommer tidigt och ligger länge, säger Jostein, men vädret kan variera snabbt, tillägger han.

I nästa sekund byts den klarblå himlen mot vit dimma, vilket ger landskapet en ny skepnad. Här är naturen lika vacker, storslagen och imponerande i alla väder. ●

RES & NJUT

HÖGA BERG OCH DJUPA FJORDAR

Vårt långsmala grannland i väst förtrollar sina besökare med höga berg, kala fjäll och djupa fjordar. Till ytan är Norge något större än Tyskland, men endast 3 procent är odlingsbar mark. I stället finns här nästan 300 fjälltoppar på över 2000 meter. Landet lockar framför allt med ett aktivt friluftsliv, väl utmärkta vandrings- och cykelleder och fin skidåkning. Och i landets nordliga delar kan man få uppleva stämningsfullt norrsken.

RESA HIT

Att uppleva Norge i egen bil ger möjlighet till att stanna och njuta när andan faller på. Ett annat alternativ är att flyga till Oslo och sedan hyra bil. Det går även att ta sig runt med expressbussar som har ett väl omfattande nätverk, även till mindre orter. Bokning kan göras via Nor-way Bussekspress på www.nor-way.no.

NATURNÄRA BOENDE

Herangtunet Boutique Hotel. Stämningsfullt hotell nära Heggnes där varje rum har sin unika stil. Med bastu invid skogen, sittplatser kring eldstäder och tur med hundspann, skoter, skidor och hästsläde i närheten finns mycket att uppleva. Öppet även över jul- och nyårshelgerna. Tel: +47 976 333 10. www.herangtunet.com

Vatnahalsen Høgfjellshotell. Fira in ett nytt år mitt i stillheten. Omgivningen är helt bilfri och hotellet kan endast nås via Flåmbanan. De många sällskapsrummen har skåp fyllda med roliga spel som uppmuntrar till umgänge. Tel: +47 57 63 37 22. www.vatnahalsen.no

Havsdalsgrenda. De charmiga stugorna mitt på berget i Geilo passar julfirande för hela familjen.

Nära till fina längdåkningsspår, utförsbackar och utflykt med hundspann. Tel: +47 314 111 15. www.havsdalsgrenda.no

ÄTA GOTT

Herangtunet Boutique Hotel. Familjär hotellrestaurang där menyn ständigt förändras efter tillgång till lokala råvaror. I köket står hotellägarna själva. Tel: +47 976 333 10. www.herangtunet.com

Flåmsbrygga. Charmig atmosfär, glad stämning och vikingameny i restaurangen på bryggeri Ægir, belägen infill den lilla hamnen. Tel: +47 576 320 50. www.flamsbrygga.no

Hallingstuene. Rustik restaurang i Geilo som drivs av TV-kocken **Frode Aga** och hans fru **Berit Kongsvik**. Avnjut en utsökt viltmåltid och botanisera bland 900 viner i den stora vinkällaren. Tel: +47 320 912 50. www.hallingstuene.no

OFÖRGLÖMLIGA UPPLEVELSER

Jotunheimens nationalpark. I Beitostølen nära nationalparken finns fina längdåkningsspår. För längre turer i nationalparken finns stugor att övernatta i. Det finns en utförlig guide till upplevelser i nationalparken på www.jotunheimen.com.

Flåm och fjordsafari. Upplev Flåm med en fjordsafari på Aurlandsfjorden, vandringar eller en naturskön tur med Flåmbanan. www.fjordsafari.com

Hundspann. På många platser i Norge ordnas det turer med hundspann. En professionell arrangör med bra guider och välmående hundar är Geilo Husky, som ordnade turen till Hardangervidda nationalpark i reportaget. www.geilo-husky.com.

Julmarknader. Passa även på att leta upp de mysiga julmarknaderna som hålls i olika byar. Julmarknaden på torget i Geilo pågår varje helg i december. Här kan julklappar i form av norskt kvalitetshantverk inhandlas.

Otternes Bygdetun. Mellan Flåm och Aurland ligger denna historiska by bestående av 27 små stugor från 1700-talet. Platsen nås med bil, men är vädret fint väljs med fördel den 5 kilometer långa promenad- och cykelvägen längs fjorden, som utgår från Flåm.

MER INFORMATION:

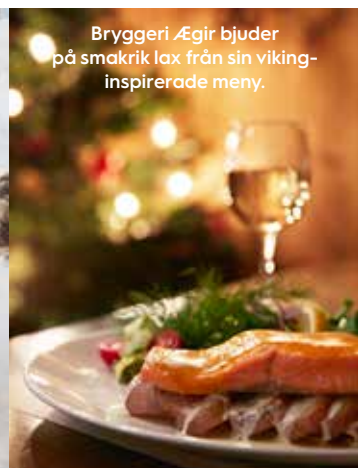
www.visitnorway.se
www.fjordnorway.com

I Beitostølen finns det gott om fina längdskidspår.

Från Stegastein ovanför byn Aurland har man en fantastisk utsikt över Aurlandsfjorden.

Bryggeri Ægir bjuder på smakrik lax från sin vikinginspirerade meny.

Vana tävlingsföraren Jostein Børve Hernes guidar på huskyturen.